

Logowanie do eBOK

05/2026

www.zgm-tbs.czest.pl

informator

bezpłatny informator Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie
ukazuje się od 2015 roku

INFORMACJE • KOMUNIKATY • WIADOMOŚCI

Uwaga, znów grasują oszuści!

ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie ostrzega przed osobami podającymi się za pracowników administracji. Do oszustwa i kradzieży z ich udziałem doszło właśnie w dzielnicy Trzech Wieszczów.

więcej na stronie 2

Sezon grzewczy wydłużony

więcej na stronie 2

Połączenie 1 Maja z Krakowską otwarte!

Częstochowa ma nowe połączenie między śródmieściem a Starym Miastem. Nowa droga z wiaduktem nad torami kolejowymi zbudowana kosztem 100,5 mln zł odciąży ruch w ścisłym centrum miasta.

więcej na stronie 4

Modernizacja Promenady Niemena - postępy prac

więcej na stronie 6

Sytuacja finansowa miasta i poziom inwestycji – fakty

Częstochowy nie ma na liście miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Jest nadal ośrodkiem z potencjałem, choć zмага się w ostatnich latach m.in. z brakiem rekompensaty utraconych dochodów oraz luką finansową w oświacie.

więcej na stronie 5

Czarna strona recyklingu - dlaczego część surowców nie wraca do obiegu?

więcej na stronie 9

Refleksje wolontariuszki Adullam

Czy zastanawialiście się kiedyś, kim są ludzie korzystający z pomocy Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam”? Obiegowa opinia jest stała „Tacy tam pijackowie. Dostają jeść za darmo, więc mają na wódkę”. Też tak myślicie? Mylicie się.

więcej na stronie 11

Uwaga na oszustów proponujących „wyższą emeryturę”

więcej na stronie 11

ZGM TBS informuje

Uwaga, znów grasują oszuści!

ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie ostrzega przed osobami podającymi się za pracowników administracji. Do oszustwa i kradzieży z ich udziałem doszło właśnie w dzielnicy Trzech Wieszców.

O zdarzeniu miejską spółkę zaalarmowała mieszkanka jednego z bloków przy ulicy Sobieskiego. Przystępcy weszli do budynku podając się za pracowników administracji i pod pretekstem sprawdzenia przecieku wodnego w jej mieszkaniu. Jedna z osób poprosiła emerytkę o odkręcenie wody w łazience. W tym czasie druga z osób plądrowała mieszkanie. Kiedy kobieta i mężczyzna opuścili lokal, seniorka zorientowała się, że straciła znaczną ilość gotówki i ma do czynienia z oszustami.

ZGM TBS zgłosił zdarzenie Komendzie Miejskiej Policji w Częstochowie. Obecnie w tej sprawie prowadzone są czynności wyjaśniające. Zarządca nieruchomości wystąpi również z wnioskiem na policję o wzmożenie kontroli przez dzielnicowego we wskazanym rejonie.

W związku z tym zdarzeniem miejska spółka planuje wznowienie akcji „Bądź bezpieczny seniorze”, która swój początek miała w 2017 roku.

Zarząd ZGM TBS ostrzega przed nieuczciwymi praktykami.

Bądźmy ostrożni i nie wpuszczajmy nikogo do swoich mieszkań. Nie rozmawiajmy z przypadkowymi osobami, które nie są nam znane, a które próbują uzyskać od nas różne informacje. Dbajmy o to, by drzwi klatki schodowej były na co dzień zamknięte i nie otwierajmy ich domofonem każdemu, kto do nas zadzwoni.

Pamiętajmy również o tym, że instytucje takie jak Wodociągi, Gazownia czy Zakład Energetyczny zawsze informują mieszkańców o swoich wizytach poprzez stosowne ogłoszenia. Jeśli jednak wciąż nie mamy pewności, czy rozmawiamy z przedstawicielem danej instytucji, najlepiej zadzwońmy w tej sprawie do administratora budynku.

Lokatorze, bądź ostrożny!

ZGM TBS informuje

Sezon grzewczy znów dłuższy

Z roku na rok sezon grzewczy trwa coraz dłużej. W tym roku - na prośbę mieszkańców - ZGM TBS Sp. z o.o. w Częstochowie zdecydował o ponownym uruchomieniu ogrzewania.

Tegoroczna wiosna, podobnie jak ubiegłoroczna, przyniosła wyjątkowo niskie temperatury. W ciągu dnia termometry pokazywały od 10 do 25 stopni Celsjusza, natomiast nocami temperatura spadała poniżej 10 stopni. Takie warunki powodowały szybkie wychładzanie mieszkań i stopniowe pogorszenie komfortu cieplnego lokatorów.

W związku z utrzymującymi się chłodami i na wyraźną prośbę mieszkańców, zarządca zdecydował o ponownym uruchomieniu ogrzewania, które na kilka dni przywrócono 14 maja br. we wszystkich budynkach zarządzanych przez ZGM TBS.

Decyzja o wydłużeniu sezonu grzewczego, podobnie jak miało to miejsce w roku ubiegłym, będzie oznaczała wyższe koszty ogrzewania dla mieszkańców. Dodatkowe zużycie energii cieplnej zostanie uwzględnione w rozliczeniach za bieżący okres grzewczy.

UWAGA MIESZKAŃCU ZASOBÓW ZGM TBS!

Chcesz sprawdzić stan swoich opłat bez wychodzenia z domu?

Mamy dla ciebie ofertę specjalną
Skorzystaj z Elektronicznego Biura Obsługi Klienta

Przez **eBOK** sprawdzisz aktualny stan opłat za lokal oraz je uregulujesz

Jak uzyskać identyfikator oraz hasło do **eBOK**?

Jeśli posiadasz profil zaufany, złóż wniosek o wydanie identyfikatora i hasła przez stronę **www.epuap.gov.pl**
(pełna nazwa ZGM „TBS” w epuap to Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)

Jeśli nie posiadasz profilu zaufanego, wypełnij wniosek o wydanie identyfikatora i hasła we właściwym oddziale eksploatacji ZGM TBS

eBOK dostępny jest na stronie: **www.ebok.zgm-tbs.czyst.pl**

Regulowanie czynszu jeszcze nigdy nie było tak proste

Polecam!

Paweł Konieczny

PREZES ZARZĄDU ZGM „TBS” w CZĘSTOCHOWIE

Regulamin eBOK dostępny jest na stronie www.zgm-tbs.czyst.pl

Czym żyje miasto

Połączenie 1 Maja z Krakowską otwarte!

Częstochowa ma nowe połączenie między śródmieściem a Starym Miastem. Nowa droga z wiaduktem nad torami kolejowymi zbudowana kosztem 100,5 mln zł odciążą ruch w ścisłym centrum miasta.

Miasto uzyskało na ten cel dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład w wysokości blisko 59,5 mln zł. Wykonawcą inwestycji była firma Primost Południe, z którą Miejski Zarząd Dróg podpisał umowę w czerwcu 2023 roku.

30 kwietnia rano – niezwłocznie po odbiorach technicznych i uzyskaniu zgody na użytkowanie – udało się oficjalnie uruchomić nowe połączenie między ulicą 1 Maja a ul. Krakowską.

W spotkaniu poprzedzającym otwarcie drogi i wiaduktu wzięli udział m.in. senator RP Wojciech Konieczny oraz wicewojewoda śląski Adam Zaczekowski, którzy gratulowali miastu finalizacji przedsięwzięcia, a także konsekwencji i odwagi w realizacji kluczowych zadań drogowych modernizujących i usprawniających układ komunikacyjny w mieście. Połączenie 1 Maja – Krakowska było zadaniem trudnym logistycznie, planowanym od dziesięcioleci, które udało się wreszcie zrealizować i oddać do użytku tuż przed majówką 2026 roku. Władze miasta reprezentowali m.in. pierwszy zastępca prezydenta miasta Zdzisław Wolski, przewodniczący Rady Miasta Częstochowy Marcin Biernat oraz zastępca prezydenta Łukasz Kot.

- Tego wiaduktu w Częstochowie mieszkańcy oczekiwali, odkąd został zamknięty przejazd kolejowy w ciągu ulicy Ogrodowej. Myślę, że to połączenie zmieni nawyki kierowców, jeżeli chodzi o poruszanie

się po mieście – mówi Łukasz Kot. – Mamy nadzieję na mniejszy ruch m.in. w alei Wolności, Kościuszki oraz w II Alei NMP. To ważne, bo szykujemy się do remontu nawierzchni w Alejach. Nowe połączenie skróci także znacznie wyjazd w kierunku Jury i Olsztyna częstochowskim rowerzystom.

Inwestycja objęła odcinek o długości 1198,14m od Ronda Mickiewicza do skrzyżowania ulic Krakowskiej i ks. Wróblewskiego.

Została na nim wykonana droga o szerokości 7 m (2 x 3,5m). Ponadto na całym odcinku powstała infrastruktura pieszo-rowerowa z drogami rowerowymi oraz ciągami pieszymi.

W ramach nowego rozwiązania układu drogowego zrealizowano:

- rondo dwupasowe półturbinowe z pięcioma wlotami; przebudowie uległy również odcinki wlotowe krzyżujących się ulic;
- budowę wiaduktu drogowego trójprzęsłowego nad istniejącymi torami stacji Częstochowa, w tym linii nr 1 relacji Katowice (z uwagi na budowę na budowę wiaduktu rozebrani dotychczasową kładkę dla pieszych);
- budowę łącznika drogowego pomiędzy ul. Ogrodową i nowym połączeniem komunikacyjnym;
- przebudowę odcinka ul. Stawowej odchodzącego od ul. Małej;
- budowę zatok autobusowych wraz z przystankami komunikacji zbiorowej;
- przebudowę skrzyżowania ul. Krakowskiej i ul. Ks. Wróblewskiego, w miejsce którego wykonano skrzyżowanie typu rondo półturbinowe z czterema wlotami w celu włączenia nowobudowanego połączenia oraz uwzględniającego włączenie wewnętrznego układu komunikacyjnego dawnego kompleksu „ELANEX” (wlot zachodni);
- budowę miejsc postojowych przy posesjach gdzie prowadzona jest działalność usługowa.

Na etapie projektowania inwestycja, jej charakter i przebieg były szeroko konsultowane ze specjalistami oraz mieszkańcami. Rozwiązania

projektowe zminimalizowały ingerencję w istniejącą zabudowę, zarówno tę mieszkaniową, jak i w kompleks przemysłowy będący historyczną tkanką miasta. Do przygotowania terenu konieczna była jednak rozbiórka 25 budynków różnego typu - od sklepowo-magazynowych, przez mieszkalne - po gospodarcze oraz procedura przeniesienia własności na miasto, aby inwestycja mogła zostać zrealizowana.

Na końcowym etapie wykonawczym kontrowersje dotyczyły formy części ekranów dźwiękochłonnych, które zbyt mocno separują niektóre budynki mieszkalne zlokalizowane w pobliżu przebiegu nowego połączenia. Kształt tych ekranów został jednak wymuszony przez zapisy decyzji środowiskowej, którą miasto musiało zrealizować. Ewentualna wymiana ekranów będzie możliwa po dodatkowych uzgodnieniach z regionalnymi instytucjami ochrony środowiska.

*M.in. na podstawie informacji z Miejskiego Zarządu Dróg w Częstochowie
Fot. Grzegorz Skowronek i Łukasz Kolewiński (ujęcia z drona) - Urząd Miasta Częstochowy*

Czym żyje miasto

Sytuacja finansowa miasta i poziom inwestycji – fakty

Częstochowy nie ma na liście miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Jest nadal ośrodkiem z potencjałem, choć zmagą się w ostatnich latach m.in. z brakiem rekompensaty utraconych dochodów oraz luką finansową w oświacie.

W 2025 r. Miasto Częstochowa realizowało swój budżet w oparciu o nową ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zmianie uległa struktura dochodów. Zwiększenie po stronie dochodów odnotowano w udziałach w podatku PIT, jednak kosztem znacznego ograniczenia subwencji. Nowa ustawa stabilizuje częściowo dochody samorządowe, jednak ich wzrost nie jest w żaden sposób adekwatny do ubytków w udziałach PIT odnotowanych od 2019, czyli od czasu zmian w prawie podatkowym (te ubytki za lata 2019-2024 zostały wyliczone na kwotę blisko 523 mln zł).

Ustawa nie poprawiła też systemu finansowania zadań oświatowych. Rzeczywiste potrzeby związane z realizacją zadań oświatowych są znacznie wyższe od określonych przez Ministerstwo. Prowadzi to do corocznego pogłębiania luki oświatowej. W celu prawidłowej realizacji obowiązkowych zadań oświatowych w 2025 roku miasto musiało z własnych środków wyasygnować dodatkowo kwotę 254,2 mln zł. Ustawa nie rozwiązała również np. problemu finansowania zadań zleconych, więc do właściwej ich realizacji miasto w 2025 roku musiało dołożyć 8,7 mln zł. Było też obciążone m.in. koniecznością pokrycia straty Miejskiego Szpitala Zespolonego za 2024 rok w kwocie ponad 22 mln zł, którego kontrakt z NFZ nie pokrywa kosztów bieżącego funkcjonowania.

Z powodu niedoszacowania potrzeb oświatowych oraz braku rekompensat za utracone dochody z PIT w latach poprzednich, Częstochowa zmuszona jest kontynuować działania oszczędnościowe w celu zapewnienia w budżecie środków na najważniejsze wydatki. Warto wspomnieć, że Częstochowa – zgodnie z badaniami benchmarkingowymi - jest jednym z najbardziej oszczędnych miast jeżeli chodzi o wydatki administracyjne. W 2024 r. był to wydatek na mieszkańca rzędu 440 zł, gdy średnia w grupie porównawczej miast wyniosła 543 zł.

Ciągle trudna sytuacja wpływa oczywiście na możliwości inwestycyjne. W ubiegłym roku na inwestycje miasto wydało 279,4 mln zł co stanowiło ok. 12 % wydatków miasta ogółem. To nieco poniżej średniej z ostatnich kilku lat (za lata 2020-25 ten wskaźnik wyniósł 12,8%, a za lata 2011-2019 – 14,7%). Te wartości są mocno zmienne, bo było i 22,5 % w 2023 r., kiedy finalizowane były m.in. dwie wielkie inwestycje drogowe (przebudowa DK-91 - alei Wojska Polskiego i przebudowa DK-46), ale były też lata, kiedy m.in. z powodu braku funduszy unijnych, pandemicznego kryzysu lub wstrzymania wypłaty środków unijnych dla Polski, ten poziom spadał nawet poniżej 10% (na przestrzeni 2011-2025 były dwa takie lata).

Trzeba oczywiście pamiętać, że z biegiem lat liczba zadań samorządu i wielkość budżetu miasta istotnie się zmieniała, więc 12-13% wydatków budżetu miasta na inwestycje 15-20 lat temu oznaczało w liczbach bezwzględnych znacząco niższe kwoty niż obecnie. Warto podkreślić, że dopiero w 2014 r. roczne wydatki miasta przekroczyły miliard złotych, a obecnie mamy już ok. 2,2 mld rocznych wydatków (tak więc niespełna 280 mln zł przeznaczonych na inwestycje w 2025 r., czyli blisko 12% budżetu, w 2014 r. stanowiłoby 22% wydatków ogółem).

Poziom inwestycji w liczbach bezwzględnych jest więc w ostatnich latach dużo wyższy niż za czasów poprzedniego prezydenta zarządzającego miastem, kiedy inwestycje miejskie kształtowały się w przedziale od

43,1 mln zł w 2003 r. (10,3% wydatków budżetu) do 167,6 mln zł w 2006 r. (24,2% budżetu - w wysokości 695 mln zł). W latach obecnej prezydentury było to dotychczas od 129,2 mln zł w 2013 r. (13,3% budżetu) – do 446,3 mln zł w 2023 r. (22,6% budżetu - w wysokości 1 mld 978 mln zł).

To pokazuje, że poziom samorządowych inwestycji zawsze falował w zależności od aktualnej sytuacji, w tym możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz bilansu dochodów i obowiązkowych wydatków, który w ostatnich latach stał się bardzo niekorzystny m.in. w związku ze zmianami w prawie podatkowym oraz rosnącymi kosztami m.in. oświaty.

Generalnie poziom inwestycji w Częstochowie jest – na przestrzeni wielu lat - porównywalny z miastami podobnej wielkości, o zbliżonych dochodach oraz obciążeniach wydatkowych. Trudno porównywać nasze miasto do krajowych liderów wydatków inwestycyjnych z mocniejszą bazą podatkową przy jednocześnie np. krótszej sieci dróg czy mniejszej liczbie placówek oświatowych, co generuje znacznie niższe samorządowe wydatki.

Zgodnie z rankingiem wydatków inwestycyjnych pisma samorządowego „Wspólnota” za lata 2021-2023 średnie wydatki majątkowe na każdego mieszkańca Częstochowy wyniosły ponad 1461 zł, a miast najbardziej zbliżonych wielkością: Kielce - 1118 zł, Gdynia – 1124 zł, Radom – 1549 zł, Sosnowiec – 1800 zł, Rzeszów – 1876 zł.

Częstochowa jest jednym z niewielu byłych miast wojewódzkich (z lat 1975-1998), których nie ma na

ministerialnej liście średnich ośrodków miejskich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Z jednej strony świadczy to o tym, że ekonomiczno-społeczne wskaźniki oraz aktualny potencjał sytuują miasto wśród mocniejszych ośrodków subregionalnych. Z drugiej strony - ten status oraz położenie w zasobniejszym od sąsiadów województwie śląskim pozbawia Częstochowę bonusów związanych np. z większą intensywnością oraz wyższym poziomem pomocy publicznej dla inwestorów. Na niezgodne z zasadą konkurencyjności i ideą zrównoważonego rozwoju regionu oraz kraju niektóre regulacje w tym zakresie władze miasta niejednokrotnie zwracały uwagę.

Ponieważ Częstochowa nie ma statusu miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze (tak jak m.in. większość byłych miast wojewódzkich), ani nie sąsiaduje z takim miastem, w naszym mieście próg wydatków inwestycyjnych dla dużych firm, uprawniających do pomocy publicznej wynosi aż 80 mln złotych, wobec 10 mln zł w wielu innych lokalizacjach (w tym np. w Katowicach i innych miastach aglomeracji śląskiej).

W galerii:

- zdjęcia największych wykonanych w ostatnich latach inwestycji - przebudowy Alei Wojska Polskiego, przebudowy i rozbudowy DK-46, przedłużenia ul. Korfantego do ul. Bugajskiej, połączenia 1 Maja z ul. Krakowską (fot. Łukasz Kolewiński – UM);
- wizualizacja węzła drogowego w Alei Wojska Polskiego będącego elementem inwestycji tzw. Bugajskiej-bis;

Czym żyje miasto

Modernizacja Promenady Niemena - postępy prac

Nowsza, bardziej estetyczna i funkcjonalna, także pod względem komunikacyjnym – taka ma być Promenada Niemena po zakończeniu obecnej inwestycji. To element większej całości i nie koniec zmian związanych z lubianym traktem spacerowym.

Na Promenadzie Niemena trwa przebudowa deptaka pieszo-rowerowego, której celem jest także lepsze rozdzielanie dróg dla spacerowiczów i rowerzystów, wymiana i uzupełnienie małej architektury, nowe oświetlenie, uporządkowanie istniejącej zieleni oraz nasadzenia. To element większego zadania związanego z budową węzła przesiadkowego Gombrowicza - Promenada Niemena – Kiedrzyńska. Całość inwestycji ma kosztować 22,5 mln zł, z czego dofinansowanie unijne powinno pokryć 80% kwalifikowanych kosztów zadania.

W końcu kwietnia przekazany został plac budowy kolejnego odcinka Promenady – od ul. Brzeźnickiej do wiaduktu nad ul. Fieldorfa-Nila. Prace rozpoczęły się tam 4 maja. Na tym odcinku trwa obecnie m.in. demontaż starych ławek i koszy. Frezowanie nawierzchni Promenady na tym odcinku planowane jest od 11 maja (kierunek robót – od wiaduktu w stronę Brzeźnickiej). Nie przewiduje się ogrodzenia całej budowy – jedynie wprowadzenie tymczasowego oznakowania oraz wygrodenienie pomnika

przyrody.

W ramach wcześniejszego etapu prac - na odcinku od ul. Kiedrzyńskiej do ul. Brzeźnickiej – wymieniono już nawierzchnię alei spacerowej, wykonywana jest jeszcze kanalizacja deszczowa. Pozostało też wyposażenie tego fragmentu Promenady w elementy małej architektury (w tym aranżacja tzw. strefy wejściowej), wymiana oświetlenia i realizacja odcinka separowanej ścieżki rowerowej.

Osobnym zleceniem realizowana będzie też przebudowa na odcinku blisko 300 metrów istniejącej drogi rowerowej biegnącej wzdłuż zachodniej oraz północnej granicy Parku Tyśiąclecia obok Promenady. To projekt zgłoszony w Budżecie Obywatelskim.

Plac budowy na Promenadzie odwiedzili w tym tygodniu pierwszy zastępca prezydenta miasta Zdzisław Wolski oraz zastępca nadzorujący m.in. miejskie inwestycje Łukasz Kot, wraz z zastępcą naczelnika Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Aleksandrem Sałackim.

Zakres inwestycji związanej z centrum przesiadkowym łączącym zajezdnię autobusową przy ul. Gombrowicza - poprzez Promenadę Niemena - z ul. Kiedrzyńską (planowany finał jesienią 2027 r.).

Stworzenie węzła przesiadkowego z zagospodarowaniem terenu oraz przebudowa ścieżki rowerowej i dep-

taka Promenady Niemena od węzła Kiedrzyńska do węzła Gombrowicza, w tym:

1. pętla autobusowa przy Gombrowicza z istniejącym zjazdem służącym jako wjazd i wyjazd dla autobusów oraz samochodów osobowych, z miejscami postojowymi dla mieszkańców:

- wymiana całej nawierzchni bitumicznej
- zwiększenie liczby miejsc postojowych do 36 w tym 2 dla osób z niepełnosprawnościami
- budowa nowych peronów dla wysiadania i wsiadania
- peron dla odjeżdżających z wiatą przystankową przeszkloną z zieloną ścianą, ławkami, pojemnikami na odpadki, gablotą informacyjną, biletomatem oraz tablicą SDIP,
- budowa wiaty rowerowej,
- miejsce na postój dla autobusów, w pobliżu budynek socjalny dla kierowców z sanitariatem oraz miejscem do spożywania posiłków,
- informacja pasażerska z wykorzystaniem alfabetu Braille'a,
- korekta układu komunikacyjnego w obrębie pętli oraz terenów zielonych,
- oświetlenie terenu w technologii LED oraz wyposażenie w monitoring wizyjny;

2. budowa 2 nowych zatok przystanków autobusowych w ciągu ul. Fieldorfa-Nila wraz z likwidacją zatok istniejących, z nowymi wiatami przystankowymi z zieloną ścianą, ławkami, pojemnikami na odpadki, gablotami informacyjnymi oraz tablicą SDIP i biletomatem na przystanku w kierunku alei Wyzwolenia;

3. korekta przebiegu chodnika i drogi dla rowerów na wysokości skrzyżowania z ulicą Gombrowicza oraz wymiana całego oznakowania pionowego i poziomego w obrębie pętli i skrzyżowania z ul. Fieldorfa-Nila;

4. połączenie węzła przesiadkowego ze ścieżką rowerową przebiegają-

cą wzdłuż Promenady Niemena – przebudowa schodów terenowych na rzecz pochylni;

5. przebudowa deptaka pieszo-rowerowego Promenady Niemena na podstawie opracowania „Przebudowa Promenady Czesława Niemena - odcinek od ul. Kiedrzyńskiej do Brzeźnickiej”:

- przeznaczenie istniejącej drogi rowerowej od północnej strony promenady na ciąg pieszy z dopuszczeniem ograniczonego, spowolnionego ruchu rowerowego,
- przeprowadzenie głównej drogi rowerowej po stronie południowej wśród istniejącej zieleni z uwzględnieniem obecnego zagospodarowania,
- wymiana nawierzchni głównego deptaka oraz mała architektura: ławki, pojemniki na odpady, tablice informacyjne oraz nowe oświetlenie,
- pozostawienie zieleni istniejącej z założeniem przeprowadzenia prac porządkujących oraz nowych nasadzeń,
- połączenie drogi rowerowej wzdłuż promenady z istniejącym układem drogowym przy rondzie w ciągu ul. Kiedrzyńskiej.

Wykonawcą inwestycji jest Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów w Mińsku Mazowieckim.

Miasto zamierza wkrótce przedstawić koncepcję kolejnych etapów zmian na terenach przyległych do Promenady, na których realizację stara się o środki unijne związane z adaptacją do zmian klimatycznych.

Fot. Łukasz Kolewiński
(Urząd Miasta Częstochowy)

UWAGA MIESZKAŃCU!

BĄDŹ ODPOWIEDZIALNY

NIE KARM GRYZONI

Zdarza ci się wyrzucać resztki jedzenia na podwórko, chodnik lub do kanalizacji?
Czy wiesz, że w ten sposób możesz nieświadomie dokarmiać szczury?

Dlatego pozostałości jedzenia wyrzucaj jedynie do przeznaczonych na nie koszy na odpady poza budynkiem

Zadbaj o porządek w piwnicy

Jeśli w twojej okolicy zauważysz szczury, jak najszybciej powiadom o tym właściwy oddział eksploatacji ZGM TBS

Czym żyje miasto

Nowe laboratorium testowe SLED w zakładzie ZF Lifetec w Częstochowie

Inwestycja stanowi ważny etap rozwoju zaplecza badawczo-rozwojowego firmy oraz wzmacnia pozycję Częstochowy jako ośrodka nowoczesnych technologii dla przemysłu motoryzacyjnego.

W zakładzie produkcji poduszek powietrznych ZF LIFETEC przy ul. Rolniczej odbyła się uroczystość otwarcia nowoczesnego laboratorium testowego pasów bezpieczeństwa SLED w ramach Częstochowskiego Centrum Inżynieryjnego i Funkcji Globalnych.

Laboratorium SLED zostało stworzone z myślą o realizacji zaawansowanych testów modułów pasów bezpieczeństwa wykorzystywanych w sektorze motoryzacyjnym, jako dopełnienie już działających w Centrum w Częstochowie procesów aplikacyjnych. Dzięki nowoczesnej aparaturze badawczej możliwe będzie prowadzenie specjalistycznych analiz i testów odpowiadających najwyższym standardom jakości obowiązującym w tej branży.

Nowa inwestycja zwiększy możliwości testowe Centrum Inżynieryjnego ZF LIFETEC, wpływając w tym zakresie na bezpieczeństwo użytkowników pojazdów samochodowych i innych uczestników ruchu drogowego.

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali przedstawiciele kierownictwa ZF LIFETEC, Rektor Politechniki Częstochowskiej prof. Marek Warzecha oraz Zastępca Prezydenta Częstochowy Łukasz Kot, podkreślając w ten sposób znaczenie inwestycji zarówno dla rozwoju firmy, jak i dla lokalnej gospodarki.

W wydarzeniu uczestniczył również Dziekan Wydziału Mechanicznego Politechniki Częstochowskiej Dawid Cekus, a miejskie Centrum Obsługi Inwestora reprezentowały Anna Tymoshenko oraz Beata Stryjewska.

Nowe laboratorium SLED będzie wspierać rozwój innowacyjnych rozwiązań technologicznych oraz zapewnienie najwyższych standardów jakościowych produktów. To także kolejny przykład inwestycji potwierdzającej atrakcyjność Częstochowy dla zaawansowanych projektów przemysłowych i technologicznych.

Fot. z otwarcia laboratorium 21 kwietnia 2026 r. - Grzegorz Skowronek (Urząd Miasta Częstochowy)

Policja

Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu - przypominamy zasady korzystania z hulajnóg elektrycznych

Wraz z nadejściem cieplejszych dni na drogach pojawia się coraz więcej użytkowników hulajnóg elektrycznych. Choć to wygodny i szybki środek transportu, jego użytkowanie wiąże się z konkretnymi obowiązkami. Apelujemy o rozważę i przypominamy przepisy, których niezachowanie może mieć poważne konsekwencje.

Hulajnogi elektryczne cieszą się rosnącą popularnością, szczególnie wśród młodych osób. Coraz częściej trafiają także jako prezent do dzieci, co budzi nasze pewne obawy z ich bezpieczeństwem. Podkreślamy, że to nie zabawki, lecz pojazdy, których użytkowanie wymaga znajomości przepisów i dużej odpowiedzialności.

Aby zwiększyć bezpieczeństwo użytkowników hulajnóg elektrycznych, prowadzimy działania kontrolne i edukacyjne. W tym roku śluscy policjanci skontrolowali już blisko 800 użytkowników

hulajnóg, odnotowując prawie 500 wykroczeń.

Przypominamy, że hulajnogą należy poruszać się przede wszystkim drogą dla rowerów, a w razie jej braku – jezdnią, jeśli dopuszczalna prędkość nie przekracza 30 km/h. W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się jazdę chodnikiem, jednak z zachowaniem szczególnej ostrożności i pamiętaniem o ustępowaniu pierwszeństwa pieszym.

Szczególną uwagę zwracamy na bezpieczeństwo najmłodszych. 3 czerwca 2026 roku wejdzie w życie obowiązek jazdy w kasku przez osoby do 16 lat, co jest kluczowym elementem ochrony zdrowia i życia. Kask znacząco zmniejsza ryzyko poważnych urazów głowy, dlatego apelujemy do rodziców o dopilnowanie, by dzieci zawsze korzystały z tego zabezpieczenia.

Przypominamy również o podstawowych zasadach: zakazie korzystania z telefonu podczas jazdy,

przewożenia pasażerów czy jazdy pod wpływem alkoholu. Istotne jest także odpowiednie wyposażenie hulajnogi – sprawne hamulce, oświetlenie oraz elementy odblaskowe. Odpowiedzialne zachowanie na drodze to klucz do uniknięcia wypadków i zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim uczestnikom ruchu.

źródło: Komenda Miejska Policji w Częstochowie

Bądź eko

Czarna strona recyklingu - dlaczego część surowców nie wraca do obiegu?

Obecnie recykling stał się bardzo popularnym zjawiskiem. Najczęściej kojarzy się go z kolorowymi pojemnikami ustawionymi przy wiatkach śmietnikowych lub znajdującymi się w naszych domach, do których trzeba wrzucać odpowiednio posegregowane odpady. Segregując odpady, mamy świadomość, że „dostają one drugie życie”, jednak czy na pewno tak jest? Duża część z nich tak naprawdę nie nadaje się do ponownego przetworzenia i nie jest poddawana recyklingowi.

Na pierwszy rzut oka wszystko wygląda idealnie: plastik - do plastiku, papier - do papieru, szkło - do szkła. W praktyce jednak wiele odpadów jest zabrudzonych innymi substancjami, źle posegregowanych lub stanowi tzw. odpady kompozytowe, złożone z kilku materiałów, których niestety nie można poddać recyklingowi. Wiele osób nie zdaje sobie z tego sprawy i popełnia błędy w segregacji.

Przykład? Popularne i dobrze wszystkim znane kartony po sokach składają się z warstwy plastiku, papieru i aluminium, a w Polsce istnieje tylko kilka zakładów zajmujących się przetwarzaniem odpadów kompozytowych. Można więc stwierdzić, że odpad ten jest w teorii niepozorny, a w praktyce, trudny do zagospodarowania.

Często widzimy, jak śmieciarka opróżnia jednocześnie pojemniki na odpady zmieszane i te do selektywnej zbiórki. Zastanawiamy się, dlaczego tak się dzieje. Dzieje się tak z powodu nieprawidłowo posegregowanych odpadów – w takiej sytuacji nie

mogą one trafić ponownie do recyklingu.

Pojemnik koloru żółtego powinien zawierać wyłącznie metale i tworzywa sztuczne. Pod żadnym pozorem nie wolno wrzucać tam baterii, puszek i pojemników po farbach, opakowań po olejach i smarach, styropianu budowlanego czy zabawek - nie są one opakowaniami, a do tego często składają się z kilku różnych materiałów.

Z niebieskim pojemnikiem sprawa jest równie prosta: trafiają tam tylko papier i tektura, pod warunkiem, że są czyste i nie zawierają folii. Czy to znaczy, że przed wyrzuceniem trzeba je doczyścić? Nie. Do niebieskiego pojemnika wrzucamy tylko te opakowania, które są czyste bez naszej ingerencji. Zanieczyszczone opakowania papierowe należy wyrzucić do odpadów zmieszanych.

Przykład? Co zrobić z opakowaniem po pizzy? To jeden z najczęściej problematycznych odpadów. Jeśli pudełko jest czyste, można wyrzucić je do papieru. Jeśli jest zabrudzone, powinno trafić do pojemnika na odpady zmieszane.

A jak wygląda kwestia z zielonym pojemnikiem? Powinny trafiać tam wyłącznie opakowania szklane. Nie wolno wrzucać porcelany, zniczy, fajansu, talerzy ani żarówek. Dlaczego, skoro również są „szklane”? Ponieważ mają inny skład chemiczny i inną temperaturę topnienia niż szkło opakowaniowe. Wrzucając je do zielonego pojemnika, zanieczyszczamy strumień szkła, który w kolejnych etapach może zostać poddany recyklingowi.

Jak wygląda segregacja odpadów w krajach Unii Europejskiej? W wielu państwach od lat działa system kaucyjny. W Polsce został on niedawno wprowadzony. Czas pokaże, jakie przyniesie efekty. Z pewnością ma swoje zalety i wady. U naszych sąsiadów za niewłaściwe postępowanie z odpadami można zapłacić wysokie kary. Czy podobnie będzie u nas?

<https://wis.pcz.pl/wspolpraca/eko-lokalnie/poradnik-segregacji-odpadow>

<http://skipgroup.pl/blog-i-porady/co-nie-nadaje-sie-do-recyklingu/>
Brunon Hadaś

Inżynieria środowiska, Politechnika Częstochowska
Foto: Brunon Hadaś

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Uwaga na oszustów proponujących „wyższą emeryturę”

ZUS ostrzega przed oszustami, którzy – udając urzędników – za fałszywą obietnicę „wyższej emerytury” życzą sobie kilkaset złotych.

Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgłosił się starszy mężczyzna. Senior odebrał telefon od osoby, która podawała się za pracownika ZUS, namawiała mężczyznę do przystąpienia do „programu emerytalnego” i zwiększenia przez to swojej emerytury. „Opłata” za tę usługę wynosiła 800 zł. Senior otrzymał następnie dwa SMS-y z rzekomym potwierdzeniem rejestracji w programie i przypomnieniem o płatności.

ZUS apeluje – zwłaszcza do osób starszych – o szczególną ostrożność podczas rozmów telefonicznych. Informuje też, że elektronicznie lub poprzez SMS kontaktuje się jedynie z tymi klientami, którzy mają konto na eZUS i wybrali ten sposób kontaktu.

W ostatnich latach coraz częściej dają o sobie znać grupy przestępcze i oszuści wykorzystujący różne kanały komunikacji i oraz sztuczną inteligencję (AI). AI pozwala na kreowanie serwisów i komunikatów łudząco przypominających treści oficjalne czy też podszywających się pod znane nam osoby.

W przypadku kontaktu telefonicznego, którego sami nie inicjowaliśmy, osoby dzwoniące często starają się wymusić na nas decyzje, twierdzą, że mamy na nią mało czasu, grożą utratą pieniędzy, itp. To powinno wzbudzić szczególną czujność!

Jeśli odbierając telefon mamy wątpliwości co do tożsamości osoby, która podaje się za pracownika ZUS, możemy ją sprawdzić, kontaktując się z najbliższą placówką ZUS lub Centrum Kontakt Klientów (CKK) pod numerem 22 560 16 00 lub adresem mailowym cot@zus.pl.

Na bazie informacji udostępnionej przez ZUS
obok: grafika ilustracyjna

Częstochowski Senior

Czy na pewno wiesz, kto jest po drugiej stronie? Seniorze, nie daj się oszukać!

Akcja ZGM TBS i KMP w Częstochowie

Oszustwo „na wygraną” (Lottery / Prize Scam)

Oszustwo „na wygraną” polega na wprowadzeniu ofiary w przekonanie, że wygrała atrakcyjną nagrodę - dużą sumę pieniędzy, samochód, sprzęt elektroniczny lub wycieczkę - mimo że nigdy nie brała udziału w żadnym konkursie czy loterii. Oszuści kontaktują się z ofiarami najczęściej przez e-mail, SMS, komunikator, media społecznościowe, a czasem nawet listownie lub telefonicznie. W wiadomości pojawia się entuzjastyczna informacja o rzekomej wygranej oraz prośba o wykonanie pewnych kroków, aby ją „odebrać”.

Zazwyczaj przestępcy żądają opłacenia niewielkiej kwoty – np. rzekomego podatku, prowizji bankowej, kosztów przesyłki lub potwierdzenia tożsamości. Czasem proszą też o podanie danych osobowych, numeru konta bankowego czy skanu dokumentu tożsamości. W innych przypadkach w wiadomości znajduje się link do fałszywej strony internetowej, która imituje witrynę znanej firmy lub organizatora konkursu. Po kliknięciu ofiara trafia na formularz, w którym wpisuje dane, które następnie trafiają do oszustów. Gdy ofiara przeleje pieniądze lub poda żądane informacje, kontakt z nią się urywa, a obiecana nagroda oczywiście nie istnieje.

SENIORZE!

- Nigdy nie wysyłaj pieniędzy za „wygraną” – prawdziwe loterie nie żądają opłat z góry.
- Nie klikaj linków i nie pobieraj załączników z takich wiadomości.
- Nie podawaj danych osobowych ani numerów konta.
- Jeśli masz wątpliwości – sprawdź oficjalną stronę firmy, która rzekomo organizowała konkurs.
- Zgłoś próbę oszustwa na Policję lub do CERT Polska (www.cert.pl).

Fałszywy darmowy okres próbny (Subscriptions / „free trial” traps)

Oszustwo tego typu polega na wprowadzeniu użytkownika w błąd poprzez ofertę „bezpłatnego” dostępu do produktu lub usługi, np. kosmetyków, suplementów diety, platformy streamingowej, programu odchudzającego czy kursu online. Propozycja wygląda atrakcyjnie: wystarczy jedynie zapłacić symboliczną kwotę za wysyłkę lub rejestrację, by otrzymać produkt lub dostęp do usługi „za darmo”.

Po podaniu danych karty płatniczej lub konta okazuje się jednak, że użytkownik nieświadomie zapisuje się do kosztownej subskrypcji, której opłaty pobierane są automatycznie co miesiąc. Informacja o tym znajduje się zwykle w regulaminie, ale napisana jest małym drukiem, często w niejasny lub celowo wprowadzający w błąd sposób. Gdy ofiara próbuje zrezygnować z subskrypcji, okazuje się to bardzo trudne - kontakt z firmą jest utrudniony, formularze rezygnacji nie działają, a pieniądze nadal są pobierane z konta.

SENIORZE!

- Czytaj dokładnie regulamin i mały druk - sprawdź:
- czy w regulaminie nie ma zapisu o „automatycznym odnowieniu subskrypcji”,
- jak długo trwa okres próbny,
- jakie są warunki rezygnacji i czy można ją zrobić online,
- jaka firma faktycznie stoi za ofertą (czy ma adres i dane kontaktowe),
- jeśli regulaminu nie da się znaleźć lub jest po angielsku mimo polskiej strony, potraktuj to jako sygnał ostrzegawczy.
- Nie podawaj danych karty do „darmowych” usług.
- Ustaw przypomnienie o końcu okresu próbnego.
- Regularnie sprawdzaj historię transakcji.
- Uważaj na zbyt atrakcyjne oferty, np. „bezpłatny krem odmładzający”, „darmowe 14 dni treningów online”, „okazja tylko dla pierwszych 100 osób”.
- Jeśli już wpadłeś w pułapkę – reaguj szybko:
- skontaktuj się z bankiem – poproś o zablokowanie płatności cyklicznych,
- złóż reklamację w banku i u operatora płatności,
- wyślij żądanie anulowania subskrypcji do firmy (najlepiej e-mailem), zrób zrzuty ekranu i zachowaj wiadomości - mogą być dowodem w sprawie.

Fundacja Chrześcijańska „Adullam”

Refleksje wolontariuszki Adullam

Czy zastanawialiście się kiedyś, kim są ludzie korzystający z pomocy Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam”? Obiegowa opinia jest stała „Tacy tam pijaczkowie. Dostają jeść za darmo, więc mają na wódkę”. Też tak myślicie? Mylicie się.

O ludziach, dla których istnieje i pracuje nasza fundacja, opowie Magdalena Trzepizur. Na co dzień to animatorka Jurajskiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej. U nas – wolontariuszka, przyjaciel, doradca. W tym roku znów przyłączyła się do grona osób, które w Wielką Sobotę rozwoziły paczki żywnościowe dla osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Adullam, a niemogących przyjść na wspólne śniadanie, które organizujemy co roku. Przeczytajcie jej wrażenia z tych wizyt.

Przeszywające zimno i czekanie na koniec

Nie wiem, czy da się opowiedzieć to słowami i czy istnieją słowa właściwe, by opisać spotkania z ludźmi, którzy czują się zapomniani, bezradni, zrezygnowani, niepotrzebni. Spotkania pozostawiające we mnie ślad, a przy okazji utwierdzające w poczuciu, że jest we mnie człowieczeństwo i wrażliwość.

Domów do odwiedzenia było kilka [...] Jeden z adresów - zdegradowana dzielnica, cisza, i - jak za każdym razem - niewiedza, z czym przyjdzie mi się zmierzyć. Drzwi wejściowe piętrowej kamienicy zamknięte na klucz, brak dzwonka, brak domofonu. Mam numer telefonu, więc dzwonię. Nikt nie odbiera. Pada deszcz, wracam do auta i czekam. Po chwili numer oddzwania. Miły męski głos przeprosza, tłumaczy, że jest ciężko chory, zdrętwiała mu ręka, nie mógł odebrać. I że rzuci mi klucz przez okno: nie jest w stanie zejść, by mi otworzyć.

Już sama klatka schodowa budzi niepokój, ale odważnie wchodzę, bo wiem, że tam ktoś czeka

na jedzenie. To ten rodzaj kamienicy, który nadaje się do kręcenia mrocznych filmów. [...] Wchodzę do mieszkania sama otwierając sobie drzwi. Puste ściany, stara kanapa, skrzynia na opał z odrobiną drewna, wiaderko na popiół, blat, na którym stoi mała lodówka, gazowa butla turystyczna, zlew pełen garnków umazanych tłuszczem. I to co mnie przeraziło - przeszywające zimno. Chciało mi się płakać, gdy usłyszałam, że pan wyszedł kilka dni temu ze szpitala, jest po dwóch zawałach, udarze, ma niedowład, dużą nadwagę, która utrudnia mu poruszanie się, i jest zamknięty w tym mieszkaniu. To było poniżej jakiegokolwiek godności. To było przygnębiające. Rozpakowałam mu paczkę z prowiantem na święta, porozkładałam na blacie, bo sam by sobie z tym nie poradził. Rozmawialiśmy, a właściwie on mówił - że czeka na swój koniec, liczy, że to już długo nie potrwa. Miał do losu pretensję, że przeżył te zawały i wrócił do mieszkania, bo po co. Tak bardzo zrezygnowany. I - wiecie - wcale mu się nie dziwię. Uwięziony w mieszkaniu, w którym jest sam, w którym jest zimno, ubrany w potargane ciuchy. Zdany na łaskę obcych ludzi, na opiekę społeczną i opiekunkę, która chyba ma zaglądać, ale po świętach, wokół sąsiedzi, których należy się bać... Warunki sanitarne masakra, a przecież to człowiek osłabiony, schorowany. I przerażony tym, co przyniesie kolejny dzień.

Spędzam tam jakiś czas. Nie mogę pomyć mu tych garów, bo najpierw trzeba by zagotować wodę (cieplej nie ma). Nie mogę posprzątać, mimo że tam wszędzie brudno. Nie mogę, bo czekają kolejne paczki do rozwiezienia.

30 lat w łóżku

Kolejny adres i kolejny mężczyzna. W domofonie odzywa się głos, który pozwala mi bardziej domyślać się, co do mnie powiedziano. Zostają jednak wpuszczona, więc wchodzę. Tu warunki

bytowe zdecydowanie odmienne, ale gospodarz od ponad 30 lat leży w łóżku. Sparaliżowany od pasa w dół, z porażeniem mowy, stara się być gościnnie i nawet próbuje rozmawiać. W mieszkaniu jest też opiekunka - ta, która przychodzi w niedziele i święta. Okazuje się być dużym wsparciem i dla niego, i dla mnie. Pan ma na medycznym łóżku wszystko świetnie skomunikowane: laptop, pilot do telewizora, do domofonu, telefon, naokoło leki, jedzenie. Zdziwiona zauważam papierosy; on próbuje coś powiedzieć, ja nie rozumiem. Pan bierze więc telefon i pisze wiadomość: „Ale tylko trzy dziennie”. Żartowniś.

Rozmowy były trudne, bo ze zrozumieniem tego, co mówił, miałam spory problem, ale spędziłam tam ponad pół godziny, więc szybko się siebie uczyliśmy.

Trzy lata temu zmarła mu żona. Wiadomo, nie mógł być na pogrzebie, właśnie przed moim przyjściem opiekunka pokazywała mu w aplikacji Google jej grób. Nie krył zdziwienia, że dostał paczkę, bo to pierwszy raz.

Trwały ślad

Z każdego mieszkania wychodzę przytłoczona tym, co tam zostaje, ludzkimi historiami, samotnością, czasem bezradnością. Wsiadam do auta i przez dłuższą chwilę nie jestem w stanie ruszyć. Siedzę w ciszy, próbując poukładać myśli i opanować emocje, które trudno zostawić za drzwiami. Często towarzyszy mi poczucie bezradności i niesprawiedliwości, ale każde to spotkanie pozwala mi też poczuć dobro i człowieczeństwo, którego - mimo zabiegania życiowego - nie zatracam. Czuję, że moje życie ma głębszy sens.

Dla mnie takie spotkania jak charytatywne śniadanie wielkanocne to spotkania z konkretnymi ludźmi, ich historiami, samotnością, codziennymi zmaganiem. To czas, w którym możemy chociaż na chwilę wnieść w ich życie trochę ciepła, uwagi i zwykłej ludzkiej obecności, życzliwości i szacunku. Dla tych ludzi to bardzo często jeden z nielicznych momentów w roku, w którym mogą poczuć się zauważeni, przyjęci i ważni.

Pamięć o tych spotkaniach zostaje we mnie na długo, może na zawsze. Bo przecież to, co wywołuje emocje, zostawia w nas trwały ślad.

Dla mnie to są drzwi, które otwierają się bardzo powoli. To są oczy, w których widać wzruszenie, czasem niedowierzanie, że ktoś przyszedł specjalnie do nich. To są rozmowy, które przypominają, jak bardzo potrzebna jest obecność drugiego człowieka i jak bardzo cięży samotność.

Ci ludzie nie zawsze mają siłę, możliwość czy odwagę, żeby być z nami, ale którzy tak samo potrzebują poczuć, że są ważni. To są ludzie, którzy zasługują na to, by poczuć świąteczną atmosferę, a na pewno odmienną od nastroju dnia codziennego. Być może w życiu któregoś z nich pojawi się nadzieja i chęć, by odmienić swój los.

Joanna Skiba
Fot. Dorota Pliszka

Paczki z prowiantem przygotowane do rozwiezienia po domach

Felieton

Moim zdaniem

Jeśli pracujesz na cały etat, to prawdopodobnie jesteś przemęczonym nudziarzem, a spędzanie z Tobą czasu nie jest zbyt wielką atrakcją. No, chyba że masz „pracę marzeń”.

Kilkunastoletni syn mojego kolegi zrobił sobie na własne potrzeby coś w rodzaju „podręcznej listy ciekawych tematów”. Takich, o których można pogadać w gronie ludzi bystrych, gdy kończy się ochota na nijaki, choć mający swoje miejsce small talk. Od rozstrzału zagadnień na tej liście kręci się w głowie, a i człowiek zachichocze czasami, maskując swoją niewiedzę. Bo jest tam na przykład architektura Słowian, struktura przywództwa wśród kawek (tych ptaków), wykrywanie złóż wagą laboratoryjną, rejsy kabotażowe, zjawisko siły nośnej, kozie ziele w góralskich wierzeniach, astrefowy klimat Alp, błędy w tekście Biblii czy rzymskie drogi, które rzekomo wszystkie wiodły w jedno miejsce... Nie ma co – chłopak ma otwarty umysł. Ewidentnie świat go ciekawi. A on sam stara się być niebanalną osobą. Daleki jestem od wiązania tego z młodym wiekiem, młodzieńczym nie(do)określeniem, zachłannym gromadzeniem wrażeń, bodźców, informacji. Chodzi o coś zupełnie innego.

Nie ma przeszkód, abyśmy – już jako dorośli – pozostali ludźmi wielowymiarowymi, niedającymi się zamknąć na jednym poletku. A jednak kończymy jako senni nudziarze z migreną. Uwiązani w powtarzalności, zapętleni w myślach, które rzadko

odrywają się od codziennego życia. Wzrok kierujemy ciągle w te same rejony. Rzekomo „wszystko już widzieliśmy”, nic nas nie zafascynuje i nie rozpali. I – jak inżynier Mamoń z „Rejsu” – lubimy wyłącznie melodie, które już słyszeliśmy.

Ciekawość i krytycyzm uchodzą z nas mniej więcej z chwilą, którą doradcy zawodowi nazywają „wyborem ścieżki kariery”. Drastycznie zawęża się nam wtedy margines swobody i autonomii. A wraz z podjęciem samej pracy – wolnego czasu. Nic nie zabiera nam tyle życia, co trwająca absurdalnie długo praca. Bez trudu łykamy fakt, że pracujemy w wymiarze czasowym ustalonym ponad sto lat temu. Bierzymy to za dopust boży, oczywistość, rzecz nie do podważenia. Choć te 40 godzin w tygodniu (i więcej w przypadku ludzi zatrudnianych poza kodeksem pracy) to po prostu relikwiny zamierzchłej, niemalże jaskiniowej przeszłości. Stara umowa społeczna, która już dawno temu powinna być renegotjowana.

Pracy poświęcamy najlepszą część doby, najcenniejsze zasoby fizyczne i umysłowe. Dla niej codziennie regenerujemy siły, które... codziennie jej oddajemy. Błędne koło pracy sprawia, że rosną nam stopy nieprzeczytanych książek. Na niepewną starość przesuwamy plany zajęcia się naszymi potrzebami, marzeniami, aspiracjami – grą na trąbce, rzeźbieniem, nauką węgierskiego, czymkolwiek. A starość może nie nadejść. A jak nadejdzie, może nie

pozwoleć nam panować nad naszą percepcją i pamięcią. Oddawane pracy długie godziny robią nam krzywdę także jako istotom społecznym. Niewyspany nudziarz, którego racją bytu jest praca, nie jest idealnym kompanem na spotkania towarzyskie. Nie jest też aktywnym obywatelem. I na pewno nie będzie współtwórcą lepszego społeczeństwa. Z kim niby miałby je zaprojektować? Z innymi zmęczonymi nudziarzami?

W 1928 roku ekonomista John Maynard Keynes wieszczyl z przekonaniem, że w 2028 roku będziemy pracować trzy godziny dziennie. W tygodniu – piętnaście. A przy tym będziemy bardzo godnie zarabiać. Jakkolwiek śmiało by to nie brzmiało, można urzeczywistnić tę przepowiednię. Problemy ze współczesną pracą można wyliczać długo. Na początek warto to zrobić na swój własny użytek, przyglądając się swojemu własnemu życiu. Właśnie w maju – miesiącu, który zaczyna się Międzynarodowym Dniem Solidarności Ludzi Pracy. Czyli najważniejszym świętem wszystkich pracujących. Może nie tej mniejszości, która chwali się, że „kocha to, co robi” albo „praca to jej hobby”. Ale ogromnej większości z nas. Tych, którzy sprzedają swoją siłę roboczą. A z nią swój bezcenny, ziemski, nieprzewidywalnie ograniczony czas. Godzina po godzinie.

Marcin Breczko

ZGM TBS - najlepszy wybór dla wspólnot mieszkaniowych

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o.
w Częstochowie
ul. POW 24
tel. centrala: (34) 368-24-61
FAX: (34) 365 12 90
sekretariat@zgm-tbs.czest.pl
www.zgm-tbs.czest.pl

ODDZIAŁY EKSPLOATACJI:

ul. Orlik-Rückemanna 35/37 ----- (34) 361 89 25
ul. Wały Dwernickiego 101/105 ----- (34) 361 16 86
Al. Niepodległości 27 ----- (34) 363 12 70
ul. Nowowiejskiego 26 ----- (34) 368 26 90
ul. Tuwima 6 ----- (34) 368 25 28
ul. Łukasińskiego 26 ----- (34) 323 20 33

